

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 1664/2023
27.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Татјане Ђурица и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог ЈАВНА МЕДИЈСКА УСТАНОВА „РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈА СРБИЈЕ“ из Београда, чији је пуномоћник Слободан Кремењак, адвокат у ..., против туженог -противтужиоца „SERBIA BROADBAND-СРПСКЕ КАБЛОВСКЕ МРЕЖЕ“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Даница Радивојевић, адвокат у ..., ради утврђења повреде сродног права по тужби и ради утврђења постојања сродног права по противтужби, вредност предмета спора по тужби 178.831.989,02 динара, а по противтужби 15.000,00 динара, одлучујући о ревизијама тужиоца - противтуженог и туженог – противтужиоца изјављеним против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3813/22 од 01.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 27.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиоца - противтуженог и туженог – противтужиоца изјављене против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3813/22 од 01.06.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиоца - противтуженог и туженог – противтужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 1754/2021 од 08.12.2021. године, у ставу I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца-противтуженог да се утврди да је тужени-противтужилац повредио сродно право произвођача емисије тужиоца-противтуженог, тако што је аудио-визуелни садржај који се емитује ради саопштавања јавности и то ТВ програма РТС 1, РТС 2, РТС 3, РТС HD посредством своје услуге „ЕОН“ која подразумева праћење програмских садржаја путем интернета, неовлашћено без писане сагласности реемитовао и неовлашћено интерактивно својим претплатницима чинио доступним омогућавајући индивидуални приступ делу са места и у време које он одабере у року од 7 дана по оригиналном емитовању. У ставу II одбијен је захтев тужиоца-противтуженог да се забрани туженом-противтужиоцу свака даља повреда сродног права произвођача емисије тужиоца-противтуженог

-2-

неовлашћеним реемитовањем, интерактивним чињењем доступним телевизијских програма РТС 1 РТС 2 РТС 3 РТС HD посредством услуге која подразумева праћење програмских садржаја преко интернета, под претњом новчаног кажњавања. У ставу III изреке одбијен је захтев тужиоца-противтуженог да му тужени-противтужилац накнади износ од 178.831.989,02 динара, са припадајућом законском затезном каматом на тај износ почев од дана пресуђења па до коначне исплате. У ставу IV одбијен је примарни противтужбени захтев туженог противтужиоца да се утврди да тужени-противтужилац има право да емитује и дистрибуира медијске услуге тужиоца-противтуженог, и то телевизијске програме РТС 1, РТС 2 и РТС 3, посредством своје услуге „ЕОН“, која подразумева праћење програмских садржаја преко Интернета на основу сагласности тужиоца-противтуженог. У ставу V изреке одбијен је евентуални противтужбени захтев туженог-противтужиоца да му тужилац-противтужени да писану сагласност за емитовање и дистрибуцију медијске услуге тужиоца противтуженог, и то телевизијске програме РТС 1, РТС 2 и РТС 3 посредством своје услуге „ЕОН“ која подразумева праћење програмских садржаја преко Интернета. У ставу VI изреке обавезан је тужилац да плати туженом на име трошкова парничног поступка износ од 1.013.880,00 динара, са законском затезном каматом од извршности ове одлуке па до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 3813/22 од 01.06.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца-противтуженог и туженог – противтужиоца и потврђена је првостепена пресуда. Одбијен је захтев тужиоца-противтуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован. Одбијен је захтев туженог-противтужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац – противтужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени – противтужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужени – противтужилац је поднео одговор на ревизију. Накнаду трошкова је опредељено тражио.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 - др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизије нису основане.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је Републички јавни медијски сервис, чија је делатност прописана Законом о јавним медијским сервисима, а тужени је привредно друштво које пружа услуге дигиталне и аналогне кабловске дистрибуције

медијских садржаја широкопојасног приступа интернету и фиксне телефоније у РС. Између осталог, тужени пружа услугу под називом „ЕОН“ која је по својој природи услуга дистрибуције медијског садржаја путем јавног, отвореног интернета, односно ОТТ (Over The Top) услуга информацијског друштва (праћење програмских садржаја преко интернета коју услугу претплатници могу да користе као самосталну услугу или као постојећи корисници СББ-ове услуге), те преко услуге ЕОН тужени реемитује канале тужиоца РТС 1, РТС 2, РТС 3 и РТС HD, са могућношћу индивидуалног приступа са места и у време које корисник одабере, у року од 7 дана по оригиналном емитовању. Тужилац тврди да туженом није уступио права да његове канале реемитује и чини интерактивно доступним јавности, нити је тужени могао да медијске услуге телевизијског емитовања тужиоца дистрибуира без писане сагласности, коју тужени није прибавио, при чему сматра да се на услугу ЕОН не могу применити правила која се односе на такозвани обавезни пренос. Због тога тужилац сматра да је тужени пружањем услуге ЕОН повредио права тужиоца, и то крајњом непажњом.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су јединствени у оцени да тужени није повредио тужиочево сродно право произвођача емисије. Позивају се на одредбе члана 100. став 10. и чл. 106. Закона о електронским медијима, чл. 4. став 1. тачка 7. Закона о електронским комуникацијама, као и чл. 20., 30., 41-54в и чл. 144. Закона о ауторском и сродним правима, са образложењем да је тужени имао законску обавезу да спорне канале тужиоца реемитује путем своје платформе. Образлажу да цитирани закони не праве разлику између појединих начина дистрибуције аудио-визуелних медијских садржаја, нити прописују посебне услове за коришћење одређених мрежа за дистрибуцију медијских садржаја, па судови оцењују да за обавезу туженог да дистрибуира и емитује програме тужиоца није од значаја да ли то чини реемитовањем или интерактивним чињењем доступним јавности, што тужени у конкретном случају врши преко ЕОН платформе. Из наведених разлога нижестепени судови закључују да тужени као оператор електронске комуникационе мреже за емитовање и дистрибуцију медијских услуга, у погледу основних програма јавног сервиса, нема обавезу прописану одредбом чл. 100. став 1. Закона о електронским медијима, да пре почетка емитовања и дистрибуције истих, прибави претходну писану сагласност тужиоца, нити да са тужиоцем тим поводом закључи писани уговор. Из наведених разлога нижестепени судови су одбили тужбени захтев, а код закључка да је тужени у обавези да емитује и дистрибуира основне програме тужиоца, те да у том смислу нема обавезу да тражи сагласност за дистрибуцију програме тужиоца, одбијени су као неосновани и примарни и евентуални противтужбени захтеви туженог.

Ревизије парничних странака нису основане.

Наиме, нижестепени судови су утврдили да је тужени, као оператор електронских комуникација, у оквиру своје дистрибутивне услуге омогућавао корисницима пријем програма тужиоца као јавног медијског сервиса, укључујући и функционалност временски одложеног гледања у оквиру исте услуге. Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да спорна радња туженог не представља повреду сродних права тужиоца, јер је заснована на

законској обавези дистрибуције програма јавног медијског сервиса. На истом становишту је и Врховни суд.

Одредбама члана 29. и 30. Закона о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС“, бр. 104/2009 .... 66/2019), установљена су искључива права произвођача емисије на реемитовање и на интерактивно чињење емисије доступном јавности. Чланом 136. истог закона систематизована су та права као сродна права произвођача емисије.

Међутим, та права нису апсолутна.

Члановима 41–54в истог закона прописана су ограничења ауторских права, а чланом 144. изричито је предвиђено да се та ограничења сходно примењују и на сродна права. Ограничења се установљавају ради заштите јавног интереса и остваривања других законом заштићених вредности. Истовремено, одредбама Закона о електронским медијима („Сл. гласник РС“ бр. 83/14 и 16/16 др. закон), у члану 100. став 10. прописана је обавеза оператора да дистрибуира програме јавног медијског сервиса под законом утврђеним условима. Законом о јавним медијским сервисима („Службени гласник РС“, бр. 83/2014, ...) утврђен је јавни интерес у доступности програма јавног сервиса свим грађанима.

Са тим у вези, неосновани су ревизијски наводи да одредба члана 100. став 10. Закона о електронским медијима не представља изузетак од општег правила из става 1 истог члана, те да је тужени, без обзира на обавезу дистрибуције основних програма јавног медијског сервиса, био дужан да прибави писану сагласност тужиоца као имаоца сродних права, укључујући и посебну сагласност за интерактивно чињење доступним.

Ово из разлога што члан 100. став 1. наведеног закона прописује опште правило да је оператор, пре укључивања медијске услуге у свој програмски пакет, дужан да прибави писану сагласност имаоца права на програм. Насупрот томе, став 10. истог члана установљава да је оператор, осим оператора мреже за терестричко емитовање, дужан да без накнаде дистрибуира и емитује основне програме јавног медијског сервиса у зони њиховог покривања.

Наведене одредбе не могу се тумачити изоловано, већ у међусобној системској вези и у складу са циљем потоње законске одредбе. Став 1. уређује општи режим укључивања медијских услуга као резултат пословне одлуке оператора. Став 10, међутим, не уређује питање тржишног избора, већ установљава императивну законску обавезу у јавном интересу. Дистрибуција основних програма јавног медијског сервиса, у том смислу, није ствар слободне процене оператора, већ законом наложена обавеза. Имајући у виду природу те обавезе, сагласност имаоца права у том делу не може имати карактер дискреционог овлашћења којим би се дистрибуција могла ускратити. Прихватањем супротног становишта законска обавеза из става 10. постала би условна, зависна од воље носиоца права, што би довело до унутрашње противречности у правном уређењу и до фактичког онемогућавања остваривања јавног интереса који се тим режимом штити.

Поред тога, ограничење сродног права произвођача емисије у овом случају испуњава услове нужности и сразмерности. Ограничење је установљено законом, ради остваривања легитимног циља – обезбеђивања доступности програма јавног медијског сервиса свим грађанима. Оно је ограничено на обим који је неопходан за остваривање те сврхе и не лишава носиоца права могућности да своја сродна права користи и штити у другим облицима експлоатације који превазилазе оквир обавезне дистрибуције. Стога, спорна радња не представља недозвољено задирање у суштину искључивог права, већ законом допуштено и нормативно уравнотежену интервенцију у јавном интересу.

Закључак је да обавеза дистрибуције програма јавног медијског сервиса представља законско ограничење сродних права произвођача емисије у мери неопходној за остваривање јавног интереса, како то правилно закључују и нижестепени судови.

Даље, неоснован је ревизијски навод да у конкретном случају интерактивно чињење доступним представља засебан вид експлоатације који нужно захтева посебну сагласност и накнаду. Тачно је да Закон о ауторском и сродним правима разликује реемитовање од интерактивног чињења доступним као различите облике искоришћавања. Међутим, у конкретном случају није реч о самосталној комерцијалној експлоатацији садржаја изван оквира дистрибутивне услуге, већ о техничкој функционалности у оквиру исте услуге којом се обезбеђује приступ програму који је оператор дужан да дистрибуира, и то у временски ограниченом обиму. Интерактивна функционалност, у обиму у коме је утврђена у овом поступку, не представља засебно тржишно искоришћавање програма, већ модалитет приступа програму који је већ законски обухваћен обавезом дистрибуције.

Како је спорна радња туженог заснована на изричитој законској обавези и није изашла из њених оквира, она нема карактер противправности. У одсуству противправности не постоји једна од основних претпоставки одговорности за штету из члана 206. Закона о ауторском и сродним правима, па је правилна одлука нижестепених судова којом је одбијен тужбени захтев.

Нису од утицаја ревизијски наводи којима се тужилац позива на правноснажну пресуду Привредног суда у Београду П 4376/16 од 31.01.2018. године, којом је у истоврсној правној ствари пресуђено другачије и изречено да је за реемитовање програма Јавног медијског сервиса неопходно закључити уговор са Радио-телевизијом Србије и платити накнаду. Ово стога што су нижестепени судови у конкретном случају одлуку засновали на материјалноправним одредбама које и Врховни суд сматра релевантним за пресуђење, а које су тумачене системски, у складу са циљем правног уређења области дистрибуције програма Јавног медијског сервиса. Самим тим, другачије пресуђење у ранијој судској одлуци поводом истоврсног спора није од утицаја на одлучивање у овој правној ствари.

Даље, нису основани ни примарни ни евентуални противтужбени захтев јер није неопходна изричита сагласност тужиоца за дистрибуцију његових канала путем ЕОП платформе на начин како је описано у изреци првостепене пресуде. Примарни

-6-

противтужбени захтев туженог односи се на утврђење да тужени има право да емитује и дистрибуира медијске услуге тужиоца, што је закључак и нижестепених судова, али на основу закона, а не на основу сагласности тужиоца како то тужени захтева да се утврди примарним противтужбеним захтевом. Зато такав захтев не може бити основан, јер се из цитираних материјалноправних прописа закључује да сагласност тужиоца и није потребна, па самим тим није основан ни евентуални противтужбени захтев којим се захтева издавање писане сагласности тужиоца за реемитовање његових канала, па су неосновани сви ревизијски наводи којима се овакво становиште оспорава.

Како не постоје разлози због којих су ревизије изјављене, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке.

Ревизијски суд је у ставу другом изреке одбио захтеве тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка јер нису успели са ревизијама, а такође тужени нема право на накнаду трошкова одговора на ревизију тужиоца, имајући у виду да трошкови настали у вези са одговором на ревизију нису неопходни за одлучивање о ревизији у смислу одредбе члана 163. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић